

SEMINÁŘ PRO VŠEOBECNÉ LETECTVÍ 2022

Uspořádání vzdušného ČR, poskytování ATS a používání AJ na neřízených letištích

Josef Kopp

Ředitel Odboru navigačních služeb

Sekce provozní

Úřad pro civilní letectví

24. 1. 2022

SEMINÁŘ PRO VŠEOBECNÉ LETECTVÍ 2022

Obsah prezentace:

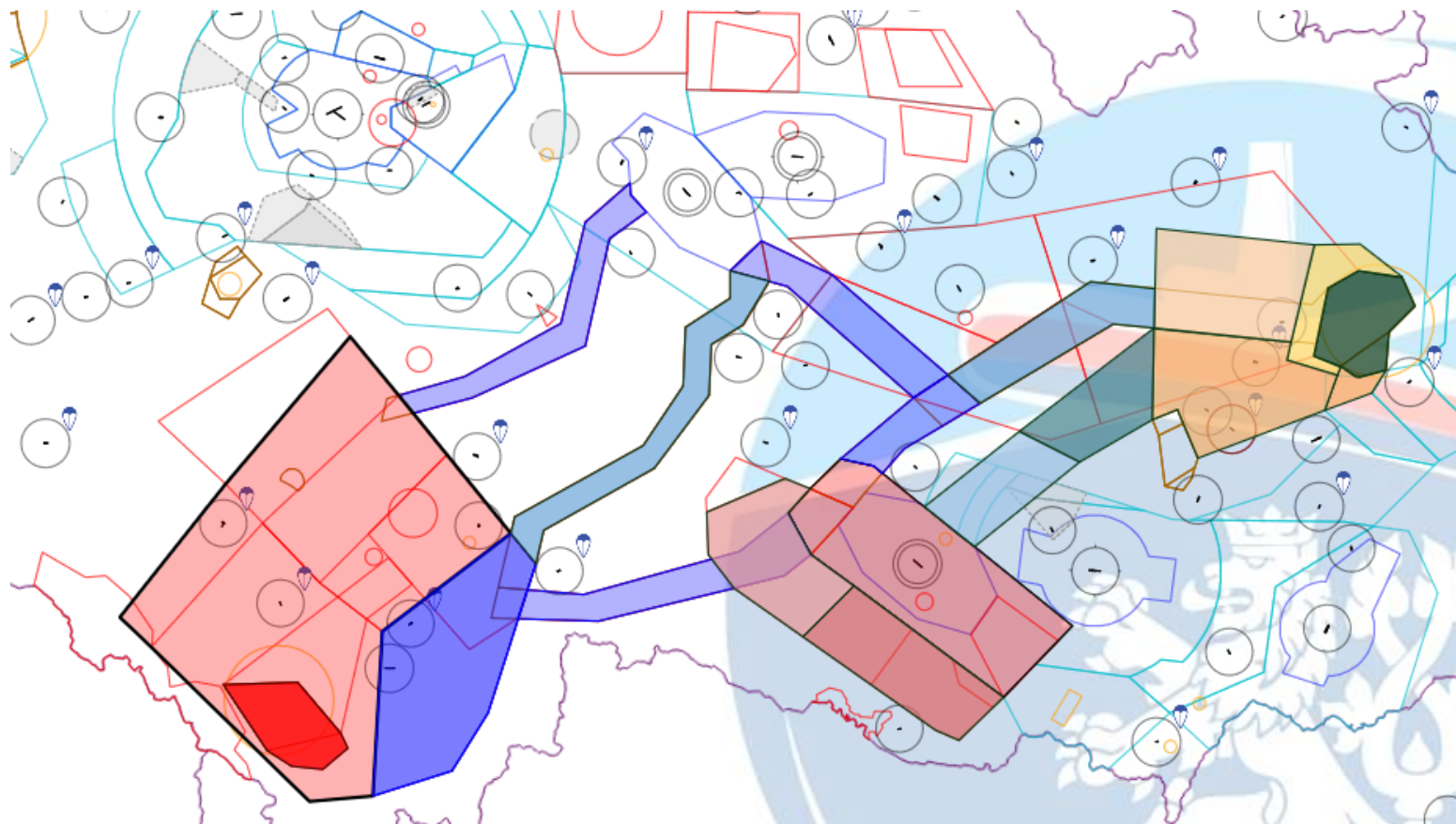
- Uspořádání vzdušného ČR
 - Vojenské cvičení AMPLE STRIKE 2022
 - Nově zřízené TRA GA
 - Určení konstruktéra struktur vzdušného prostoru
 - Projekt „Zvýšení horní hranice vzdušného prostoru třídy G“
- Stanovení potřeby poskytování letových provozních služeb
- Používání AJ na neřízených letištích

SEMINÁŘ PRO VŠEOBECNÉ LETECTVÍ 2022

Vojenské cvičení AMPLE STRIKE

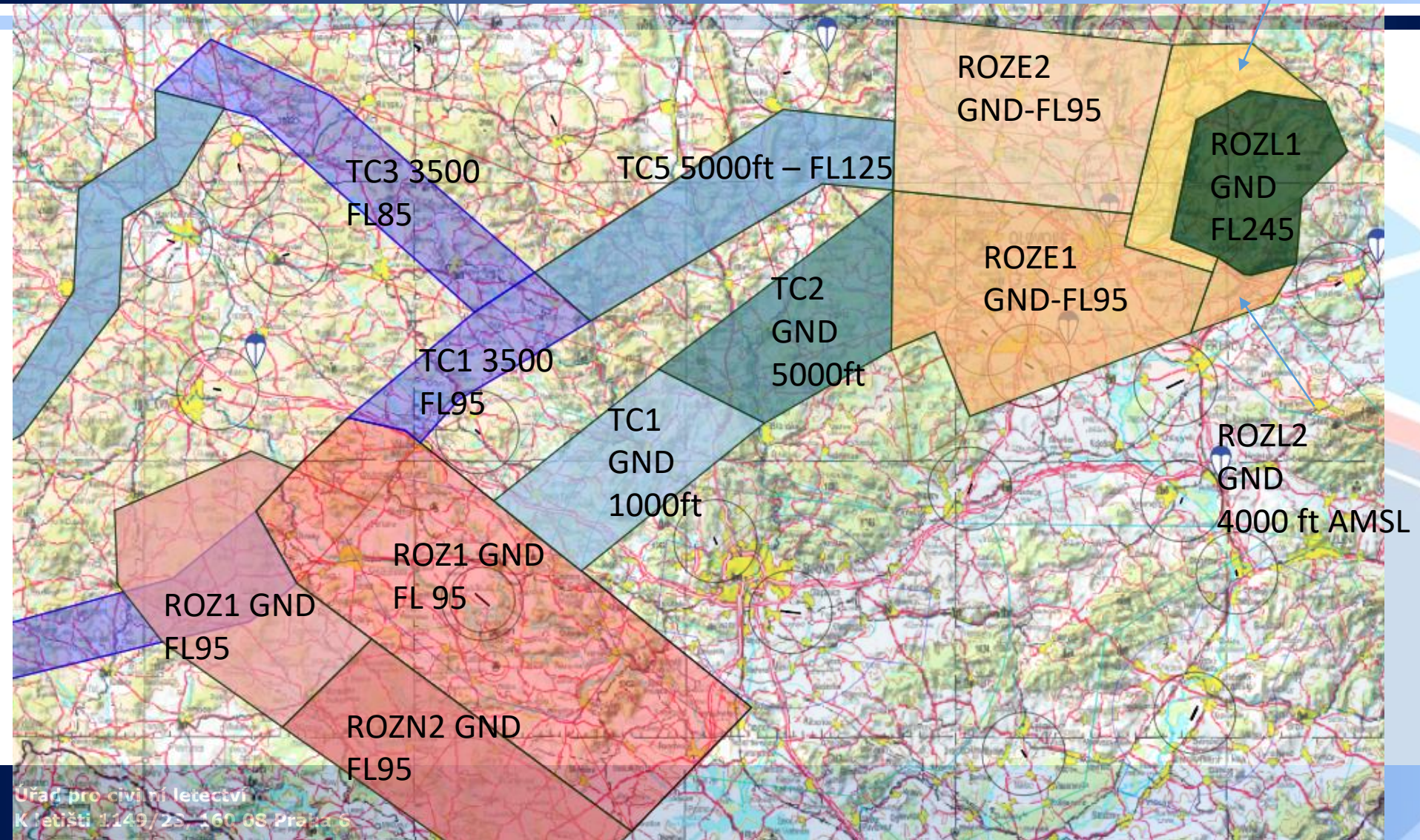
29. 8. až 16. 9. 2022

AMSE 2022

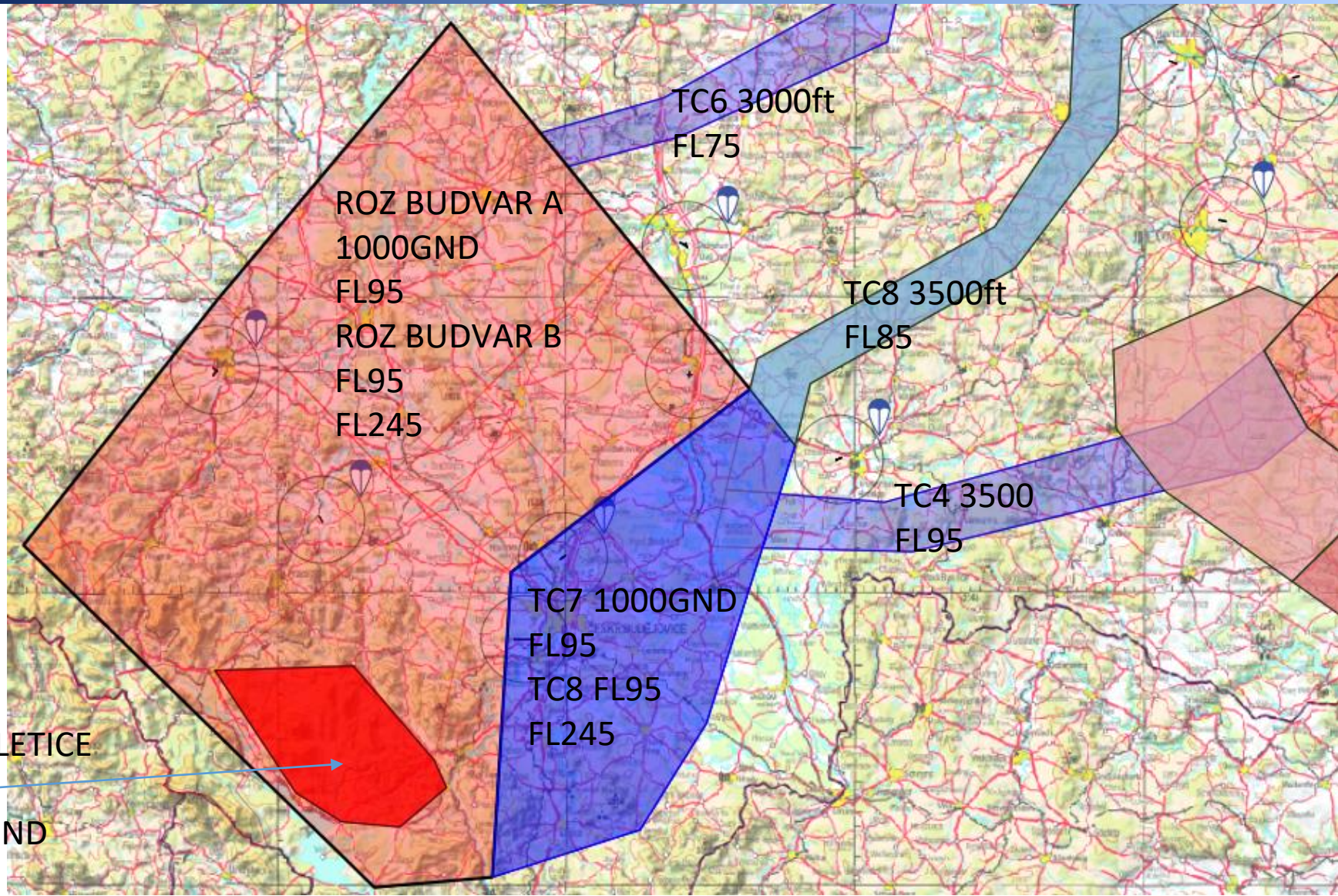

AMSE 2022 (EAST)

ROZE
GND-FL245

AMSE 2022 (WEST)

SEMINÁŘ PRO VŠEOBECNÉ LETECTVÍ 2022

Dočasně rezervovaný vzdušný prostor pro místní provoz všeobecného letectví (TRA GA)

NOVĚ ZŘÍZENÉ TRA GA

V roce 2021 byly zřízeny následující TRA GA:

- TRA GA Luhačovice

V roce 2022 byly již vydány OOP pro následující TRA GA:

- TRA GA Vysoké Mýto
- TRA GA Zbraslavice
- TRA GA Chrudim
- TRA GA Kolín
- TRA GA Podhořany

V současné době jsou známy požadavky na zřízení TRA GA:

- TRA GA Slaný
- Rozšíření TRA GA Letňany

SEMINÁŘ PRO VŠEOBECNÉ LETECTVÍ 2022

Určení konstruktéra struktur vzdušného prostoru v ČR

ZMĚNY STRUKTUR VZDUŠNÉHO PROSTORU

Regulační rámec:

- Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, §44
- Vyhláška č. 108/1997 Sb., §15 a §16
- Politika uspořádání vzdušného prostoru ČR (Airspace Charter), čj. 011967-21-701, verze. 3.0
- Směrnice Užívání a regulace vzdušného prostoru ČR (CAA/S-SP-021-2/2020), verze 3.0
- Zákon č. 500/2004 Sb., Správní řád
- **PNK (EU) 2020/469 doplnilo do článku 3 PNK (EU) 2017/373 body 8. a 9. týkající se navrhování struktur vzdušného prostoru, jejich změn a pravidelných přezkumů**

PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2020/469

Čl. 3 PNK (EU) 2017/373 byl doplněn o následující body:

8. Členské státy určí osoby nebo organizace, které jsou odpovědné za navrhování struktur vzdušného prostoru, a zajistí, aby uvedené osoby nebo organizace splňovaly požadavky stanovené v dodatku 1 k příloze XI (část FPD).
9. Členské státy zajistí, aby byla prováděna údržba a pravidelný přezkum letových postupů pro letiště a vzdušný prostor v jejich pravomoci. Za tímto účelem členské státy určí osoby nebo organizace, které za tyto úkoly zodpovídají, a zajistí, aby tyto osoby nebo organizace splňovaly požadavky stanovené v čl. 6 písm. a) a k).

EASA AMC/GM - GM1 Article 3(1)

Provision of ATM/ANS and design of airspace structures

STRUKTURY VZDUŠNÉHO PROSTORU

Struktura vzdušného prostoru se týká konkrétního objemu vzdušného prostoru určeného k zajištění bezpečného a optimálního provozu letadel.

Struktury vzdušného prostoru mohou sestávat z:

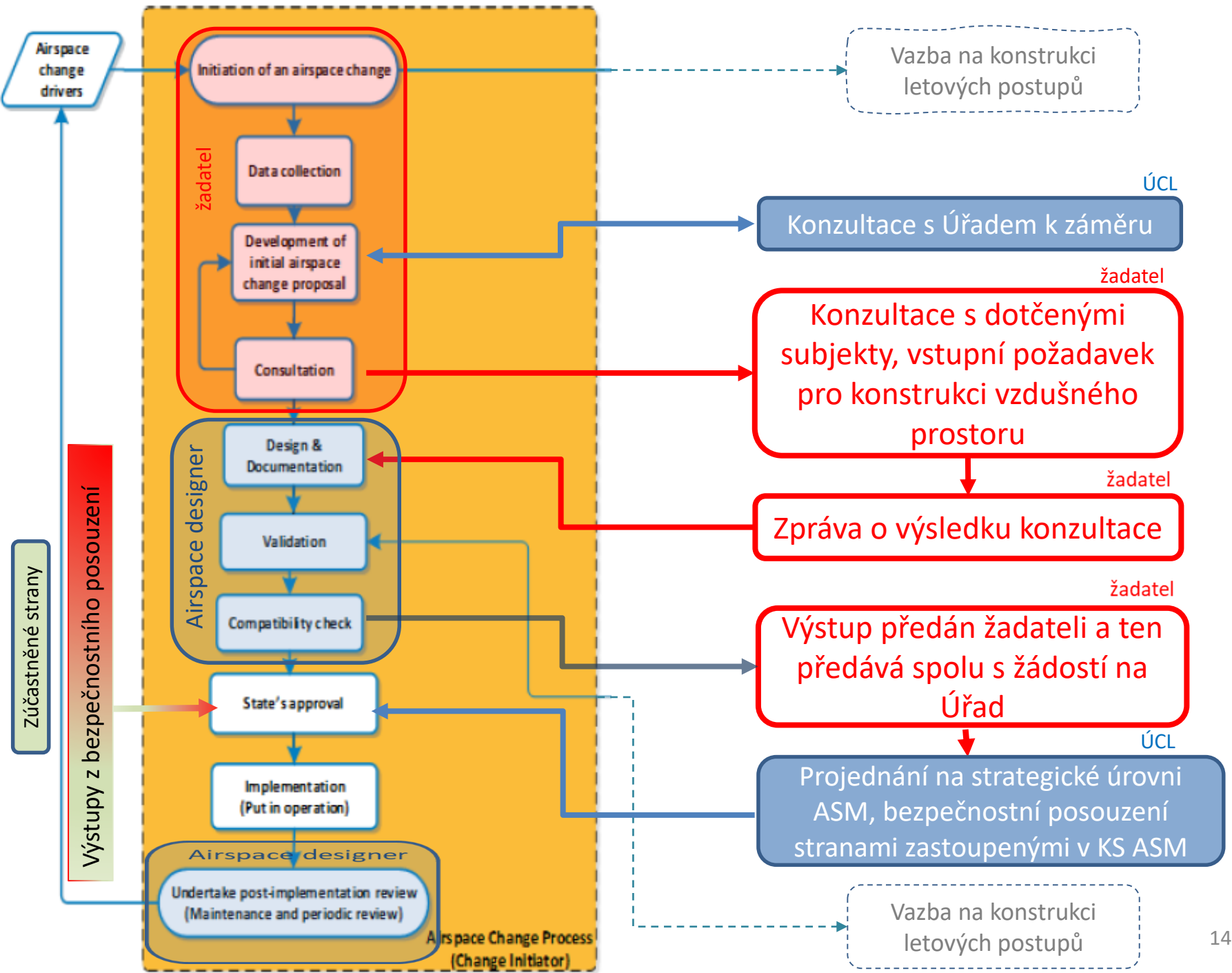
- a) řízený vzdušný prostor, jmenovitě zóny a řízené oblasti, včetně koncových řízených okrsků a oblastí, prostorů letových cest nebo FRA;
- b) omezení vzdušného prostoru, zejména nebezpečné prostory, omezené prostory, zakázané prostory, dočasně rezervované vzdušné prostory (TRA), dočasně vyhrazené prostory (TSA);
- c) jiné objemy vzdušného prostoru určené příslušným orgánem při definování procesu změny vzdušného prostoru, jako např. letové informační zóny, letištní provozní zóna, RMZ/TMZ apod.

EASA AMC/GM - GM1 Article 3(8)

Provision of ATM/ANS and design of airspace structures

PROCES NÁVRHU STRUKTUR VZDUŠNÉHO PROSTORU A LETOVÝCH POSTUPŮ V NICH

- a) Změna vzdušného prostoru je změnou struktury vzdušného prostoru.
- b) Proces změny vzdušného prostoru by měl zahrnovat následující prvky:
 - 1) Zahájení změny vzdušného prostoru, včetně konzultace iniciátora s ÚCL
 - 2) Sběr dostupných dat
 - 3) Prvotní koncept návrhu změny
 - 4) Konzultace s dotčenými stranami
 - 5) Návrh změn a vypracování dokumentace
 - 6) Ověření proveditelnosti změny
 - 7) Schválení změny
 - 8) Implementace změny
 - 9) Údržba změněné struktury vzdušného prostoru a její pravidelná revize

URČENÍ KONSTRUKTÉRA STRUKTUR VZDUŠNÉHO PROSTORU ČR

Z rozhodnutí státu (MD), jakožto zakladatele státního podniku **Řízení letového provozu ČR**, byl státní podnik stanoven **konstruktérem struktur vzdušného prostoru** s účinností od 27. 1. 2022.

Adresa určeného konstruktéra struktur vzdušného prostoru (ASD):

Řízení letového provozu České republiky, s. p.

Navigační 787

252 61 Jeneč u Prahy

Telefonní číslo pro ASD: +420 220 372 336

Telefonní číslo na ústřednu: +420 220 371 111

ID datové schránky: xhusbrm

Email: ASD@ans.cz

Státní podnik bude současně provádět validace návrhů a kontroly kompatibility navrhovaných struktur pro konkrétní implementace.

Náklady konstruktéra struktur VP budou zahrnuty do uznatelných nákladů poskytovatele ANS (Prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/317).

OVĚŘENÍ (VALIDACE)

EASA GM1 k odstavci 8 článku 3:

Změnu vzdušného prostoru lze ověřit pomocí jedné nebo více z následujících metodik:

- i) modelování vzdušného prostoru;
- ii) simulace ATC;
- iii) letové ověření;
- iv) simulace letu;
- v) nástroje pro analýzu dat;
- vi) statistická analýza;
- vii) modelování rizika kolize; a
- viii) modelování hluku a emisí.

Navržení způsobu ověření pro konkrétní změnu struktury vzdušného prostoru provádí její konstruktér.

Ověření provádí kvalifikovaná osoba nebo organizace, v ČR zpravidla konstruktér (ŘLP ČR, s.p.).

SCHVÁLENÍ A ZAVEDENÍ ZMĚNY (EASA GM1 K ODSTAVCI 8 ČLÁNKU 3)

Schválení změny struktury vzdušného prostoru je prováděno Úřadem pro civilní letectví po projednání na strategickém stupni ASM cestou Opatření obecné povahy.

Implementace změny

Iniciátor (žadatel) implementuje ty aspekty změny vzdušného prostoru, které jsou v jeho kompetenci.

Implementace změny vzdušného prostoru však může vyžadovat, aby změny ve svých službách provedly další zúčastněné strany.

Implementace změny vzdušného prostoru zahrnuje změnu v AIP (VFR Příručky), popřípadě i změny v postupech poskytovatelů ATS atd.

PRAVIDELNÉ REVIZE A ÚDRŽBA STRUKTUR VZDUŠNÉHO PROSTORU

Pravidelná revize struktur vzdušného prostoru a jejich údržba jsou v ČR prováděny cestou určeného konstruktéra vzdušného prostoru (ASD)

- ASD zpracuje a udržuje **pětiletý plán** údržby a pravidelných revizí struktur VP ČR, který každoročně vyhodnocuje a aktualizuje.
- Výstupy z každoroční revize s návrhem případných opatření předkládá ASD ÚCL. **Výsledky revizí** konkrétních struktur VP a navržených opatření jsou projednány na strategické úrovni ASM (KASM/KSASM).
- **Správci struktur** vzdušného prostoru jsou povinni poskytnout ASD **součinnost** a nezbytné podklady pro provedení údržby a pravidelné revize těchto struktur.
- Za tímto účelem je zajištěna **distribuce** pětiletého plánu údržby a pravidelných revizí struktur VP cestou ÚCL správcům těch struktur, které budou předmětem revize v konkrétním kalendářním roce.
- Plán je po jeho schválení dostupný na **webových stránkách ÚCL** v sekci ATM/ANS.

UPLATNĚNÍ POŽADAVKŮ Odst. 8. A 9. ČL. 3 PNK (EU) 2017/373 (ASD) V ČR

A. Navrhování struktur vzdušného prostoru a dočasné vyhrazování vzdušného prostoru podle odst. (2), (3) a (6) §44 ZoCL

- Požadavek na využití konstruktéra struktur VP se uplatňuje vždy
- Žadatelé o změnu struktury VP se musí řídit stanoveným postupem

B. Dočasné vyhrazování vzdušného prostoru dle odst. (5) §44 ZoCL

- Provádí se jako doposud cestou civilně vojenského pracoviště pro uspořádání vzdušného prostoru AMC ŘLP ČR, s.p., použití konstruktéra struktur vzdušného prostoru se v tomto případě neuplatňuje

C. Omezení nebo zakázání užívání vzdušného prostoru České republiky nebo jeho části k létání na dobu nezbytně nutnou podle odst. (4) §44 ZoCL

- Postup zůstává stejný jako doposud, použití konstruktéra struktur vzdušného prostoru se v tomto případě neuplatňuje

UPLATNĚNÍ POŽADAVKŮ ODST. 8. A 9. ČL. 3 PNK (EU) 2017/373 (ASD) V ČR

D. Povinnosti žadatele (Iniciátora)

Žadatel o vyhrazení části vzdušného prostoru nebo o změnu struktur(y) vzdušného prostoru podle odst. (2), (3) a (6) §44 ZoCL je povinen

- a) v rámci návrhu na úpravu vzdušného prostoru zajistit, aby navržená změna vzdušného prostoru uspokojovala a/nebo zvyšovala požadavky na bezpečnost, zlepšovala kapacitu a pokud možno zmírňovala jakékoli dopady na životní prostředí v souladu s příslušnými požadavky a kritérii návrhu;
- b) dodržovat národní procesy změny vzdušného prostoru, stanovené Úřadem;
- c) identifikovat relevantní zúčastněné strany a vést s nimi konzultace;
- d) zajistit zpracování konstrukce změny struktury vzdušného prostoru, její ověření a vypracování příslušné dokumentace osobou nebo organizací, která byla určena Ministerstvem dopravy konstruktérem struktur vzdušného prostoru (ŘLP ČR, s.p.);

POLITIKA USPOŘÁDÁNÍ VZDUŠNÉHO PROSTORU ČR (<https://www.caa.cz/atm/asm/>)

SMĚRNICE UŽÍVÁNÍ A REGULACE VZDUŠNÉHO PROSTORU ČR (<https://www.caa.cz/dokumenty/predpisy/smernice-ucl/>)

AIP ČR – ENR 1.1.9 (AIRAC AMDT 404/22)

Projekt „Zvýšení horní hranice vzdušného prostoru třídy G“

PROJEKT „ZVÝŠENÍ HORNÍ HRANICE VP TŘÍDY G“

Rozsah projektu:

- Zvýšení horní hranice vzdušného prostoru třídy „G“ na úroveň 9500 ft AMSL
- Změna převodní nadmořské výšky na úroveň 10000 ft AMSL

Cíle projektu:

- Realizace nápravných opatření k nálezům agentury EASA v roce 2020 v ČR
 - Zvýšení spodní úrovně řízeného prostoru nad horní úroveň ATZ
 - Zajištění poskytování ATC a FIS v řízené části vzdušného prostoru pouze stanovišti ATC

Přínosy:

- Potenciální neuplatnění vzdušného prostoru třídy „E“ v ČR

Termín plánovaného zavedení změny ve vzdušném prostoru ČR:

- 22. 2. 2024

PROJEKT „ZVÝŠENÍ HORNÍ HRANICE VP TŘÍDY G“

Projektový tým:

- Úřad pro civilní letectví
- Ministerstvo dopravy
- Ministerstvo obrany
- Velitelství Vzdušných sil AČR
- Řízení letového provozu ČR, s.p.
- Aero Vodochody Aerospace, a.s.
- Aircraft Industries, a.s.
- Aeroklub ČR
- Letecká amatérská asociace ČR
- DSA
- F-AIR

PROJEKT „ZVÝŠENÍ HORNÍ HRANICE VP TŘÍDY G“

Dokumentace projektu:

- Projektový plán, verze 2.2
- Návrh provozního konceptu – CONOPS (draft)

Dopady projektu:

- a) změny struktur vzdušného prostoru ČR
- b) změny převodní nadmořské výšky ve FIR Praha
- c) změny letových tratí
- d) změny postupů
- e) úpravy koordinačních dohod
- f) provozní a technické úpravy u poskytovatelů ATS
- g) hodnocení bezpečnosti, včetně dopadů na skupiny uživatelů VP ČR
- h) školení personálu
- i) publikace změn

PROJEKT „ZVÝŠENÍ HORNÍ HRANICE VP TŘÍDY G“

Dotčené strany:

- Poskytovatelé ANSP
 - Řízení letového provozu ČR, s.p.
 - Vzdušné síly AČR
 - AERO Vodochody AEROSPACE a.s.
 - Aircraft Industries, a.s.
 - Jihočeské letiště České Budějovice, a.s.
- Provozovatelé neřízených letišť (viz VFR příručka)
- Uživatelé vzdušného prostoru ČR
- Výcvikové organizace
- Regulační orgány
 - Úřad pro civilní letectví
 - Odbor dohledu nad vojenským letectvím SSŘO Ministerstva obrany
 - Odbor civilního letectví Ministerstva dopravy

PROJEKT „ZVÝŠENÍ HORNÍ HRANICE VP TŘÍDY G“

Nejbližší úkoly:

ID	Úkol	Termín	Plní
2.2.1	Sběr scénářů a definování týmu bezpečnostního posouzení	do 11. 2. 2022	Členové týmu mimo ÚCL, ODVL a MD – vede ŘLP ČR
2.2.2	Doplnění vstupů pro studii bezpečnosti – pracovní schůzky týmu posuzující bezpečnost projektu, doplnění vstupů od uživatelů vzdušného prostoru	16. 2. – 20. 4. 2022	Členové týmu mimo ÚCL, ODVL a MD – vede ŘLP ČR
2.2.3	Analýza dopadů na systémy, postupy, výcvik a kapacity – vstupy od stanovišť poskytovatelů a uživatelů VP	16. 2. – 15. 4. 2022	Členové týmu mimo ÚCL, ODVL a MD – vede ŘLP ČR
2.2.4	Vlastní proces zpracování studie bezpečnosti projektu, distribuce závěrů členům pracovní skupiny	16. 2. – 29. 4. 2022	Členové týmu mimo ÚCL, ODVL a MD – vede ŘLP ČR

SEMINÁŘ PRO VŠEOBECNÉ LETECTVÍ 2022

Určení potřeby poskytování letových provozních služeb (ATS) v ČR

URČENÍ POTŘEBY POSKYTOVÁNÍ LETOVÝCH PROVOZNÍCH SLUŽEB

Určení potřeby poskytování letových provozních služeb (nový článek 3a PNK (EU) 2017/373 ve znění PNK (EU) 2020/469)

1. Členské státy určí potřebu poskytování letových provozních služeb s přihlédnutím ke všem těmto faktorům:
 - a) druhy zúčastněného letového provozu;
 - b) hustota letového provozu;
 - c) meteorologické podmínky;
 - d) jiné důležité faktory týkající se cílů letových provozních služeb definovaných v bodě ATS.TR.100 přílohy IV (PNK (EU) 2017/373)

2. Při určování potřeby poskytování letových provozních služeb členské státy neberou v úvahu vybavení letadel palubními proti-srážkovými systémy.

VYBRANÁ KRITÉRIA PRO URČENÍ POSKYTOVÁNÍ ATS - AFIS PO PROVEDENÉ ANALÝZE DAT

Výsledný návrh po provedené analýze dat:

Provozovatel letiště je povinen zřídit na neřízeném letišti stanoviště letových provozních služeb (ATS) a v provozní době letiště zajistit poskytování ATS v minimálním rozsahu alespoň AFIS (letištní letová informační služba), pokud platí alespoň jedna z následujících podmínek:

- a) letiště je schváleno pro lety podle přístrojů,
- b) na letišti jsou prováděny pravidelné lety obchodní letecké dopravy,
- c) průměrný roční provoz na neřízeném letišti za poslední tři kalendářní roky přesáhl hodnotu 40 tisíc pohybů (vzletů a přistání)

URČENÍ POTŘEBY POSKYTOVÁNÍ LETOVÝCH PROVOZNÍCH SLUŽEB

Změna regulačního rámce:

- Po konzultaci s OCL/MD je připravována změna Vyhlášky č. 108/1997 Sb., Příloha 3 (Technické a provozní podmínky jednotlivých druhů letišť)
- Předpokládaný termín změny vyhlášky je nyní projednáván v rámci MD s cílem zavedení změny v roce 2022 s účinností od 1. 7. 2023

SEMINÁŘ PRO VŠEOBECNÉ LETECTVÍ 2022

Používání anglického jazyka na neřízených letištích v ČR

POUŽÍVÁNÍ AJ NA NEŘÍZENÝCH LETIŠTÍCH V ČR

Poskytování informací v anglickém jazyce (čl. 1.2.4 Dodatek S, L11)

- Poskytovatel informací známému provozu má povinnost v doplňujících informacích ve VFR příručce publikovat poskytované služby a jazyk(y) poskytovaných informací.
- Informace poskytované známému provozu v anglickém jazyce musí odpovídat jazykovým znalostem na Provozní úrovni (úroveň 4) dle hodnotící stupnice ICAO pro jazykové znalosti, jež je uvedena v Doplnku k Předpisu L 1.
- Pro informace poskytované známému provozu v anglickém jazyce musí být publikována doba, po kterou jsou poskytovány.

Upozornění ÚCL v této souvislosti

- Instruktor pilota – žáka by si měl ověřit informace na kterých letištích je ve VFR příručce poskytována informace známému provozu nebo služba AFIS v anglickém jazyce, pokud pilot – žák nemá schopnost komunikovat s českým jazyce.
- Zahraniční žáci, kteří nehovoří českým jazykem, musí před prvním letem absolvovat jazykovou zkoušku angličtiny ICAO ve schválené výcvikové organizaci.

SEMINÁŘ PRO VŠEOBECNÉ LETECTVÍ 2022

Děkuji za pozornost

